

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Gminnego Zespołu Szkół

w Dołhobyczowie

- Szkoła Podstawowa**
- Publiczne Gimnazjum**

na lata

2015-2019

Program wychowawczy wdrożono do realizacji od dnia 1 stycznia 2015 r. po zatwierdzeniu Uchwałą Rady Rodziców z dnia 4 grudnia 2014 r., w porozumieniu z Radą Pedagogiczną po uzyskaniu pozytywnej opinii Samorządu Uczniowskiego

Wstęp

I. Nadrzędny cel wychowawczy Gminnego Zespołu Szkół :
wspomaganie rozwoju dziecka poprzez kształtowanie jego umiejętności intelektualnych, osobowości i nawyków społecznego współżycia.

II. Cele szczegółowe:

1. Tworzenie bezpiecznego środowiska lokalnego.
2. Integrowanie zespołów klasowych poprzez samorządność uczniowską.
3. Kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia fizycznego i psychicznego.
4. Wyrabianie nawyków współdziałania i współtworzenia w grupie.
5. Przygotowywanie uczniów do uczestniczenia w życiu kulturalnym.
6. Tworzenie możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań i zdolności.
7. Kształtowanie umiejętności i wartości moralnych.
8. Pełny rozwój osobowy ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, duchowym, i zdrowotnym.

Program opiera się na założeniu, że pierwotne i największe prawa w wychowaniu stosunku do swoich dzieci posiadają rodzice. Szkoła wspiera rodziców w dziedzinie wychowania. Zatem uważamy, że współpraca z domem rodzinnym jest bardzo ważnym warunkiem prowadzenia pracy wychowawczej.

III. Program wychowawczy powstał w oparciu o:

1. Zadania zawarte w podstawie programowej dla wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowej oraz gimnazjum.
2. Analizę potrzeb uczniów oraz oczekiwań rodziców.
3. Wniosków wypływających z analizy pracy nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Wojsk Ochrony i Pogranicza i Publicznego Gimnazjum w Dołhobyczowie.
4. Wyniki ankiet ewaluacyjnych dla rodziców i uczniów.

IV. Program wychowawczy Gminnego Zespołu Szkół w Dołhobyczowie zgodny jest z:

1. Konstytucją RP.
2. Ustawą o systemie oświaty z 07.09.1991r. (Dz. U z 1996 nr 67 por.329)
3. Kartą Nauczyciela.
4. Konwencją o prawach dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20. 11.1989r.

„Nie tylko mózg dziecka chodzi do szkoły, ale ono całe” – te słowa A. Kacprzaka bardzo czytelnie i jednoznacznie sygnalizują, czemu, a właściwie komu służy system kształcenia i wychowania współczesnej szkoły. Dziecko to podmiot a nie przedmiot, który podlega obróbce i szlifowaniu.

Szkoła powinna stwarzać młodemu człowiekowi warunki do integralnego rozwoju wszystkich sfer osobowości, poczynając od nabywania sprawności intelektualnych, aż do rozwoju moralnego i duchowego. Wiąże się to z możliwością swobodnego wyrażania myśli, dobrowolnego i zgodnego z zainteresowaniami wyboru zajęć pozalekcyjnych. Uczeń powinien mieć również zapewnione poszanowanie godności własnej w dyskusji, sprawach osobistych, a także stosunków rodzinnych, korespondencji, przyjaźni, uczuć.

Jest rzeczą oczywistą, że w wychowaniu młodego człowieka najważniejszą rolę odgrywa dom rodzinny. Szkoła może udzielać w tej dziedzinie pewnego wsparcia i źle by było, gdyby starała się zastępować czymś innym ideały wyniesione z domu rodzinnego.

Rola szkoły pozostaje jednak niezastąpiona w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijanie jego wiedzy i umiejętności. Niezwykle ważne jest więc uzgodnienie stanowiska wychowawczego pomiędzy szkołą a domem rodzinnym. Obie strony powinny współdziałać i wspierać się w dążeniu do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka.

Mieszkańcy Dolhobyczowa, okolicznych wiosek i byłych osiedli tzw. popegeerowskich tworzą znaną sobie społeczność lokalną, której życie skoncentrowane jest wokół szkoły, kościoła, ośrodka kultury i kilku małych zakładów, w tym Strażnicy Straży Granicznej. Wynika to z pewnego oddalenia od centrum dużych miast i innych ośrodków kultury. Sprawą najważniejszą dla Gminnego Zespołu Szkół i miejscowego środowiska jest uniknięcie zjawisk patologicznych, a przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.

Realizacji planu wychowawczego Gminnego Zespołu Szkół ma służyć wiele inicjatyw podejmowanych wspólnie przez nauczycieli i rodziców, takich jak: uroczystości i apele szkolne, wycieczki, wyjazdy do teatrów, kina, na wycieczki do muzeum, wspólne organizowanie świąt i imprez szkolnych.

Kolejnym założeniem planu wychowawczego jest wyrabianie i rozwijanie postaw patriotycznych, rozbudzanie u dzieci zainteresowania otaczającym światem w jego lokalnym, społecznym, geograficzno- przyrodniczym aspekcie, co wiąże się z poznawaniem tradycji, obyczajów, wartości moralnych i kultury społeczności, w której żyje uczeń. Twierdząc, że wychowanie i kształcenie jest procesem ciągłym i trwa całe życie uważamy jednocześnie, że szkoła jest wspólnotą wzajemnie się wychowującą.

Miarą naszego szkolnego sukcesu wychowawczego i dydaktycznego będą uczniowi, którzy po latach jako dorośli będą mogli stanowczo stwierdzić, że wszechstronnie rozwinęli swoją osobowość dzięki dobremu fundamentowi edukacji, który stworzył Gminny Zespół Szkół w Dolhobyczowie- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów WOP i Publiczne Gimnazjum.

„Realizacja programu wychowawczego może być przyrównywana do pracy nie tyle rzeźbiarza urabiającego bezkształtny, żywy marmur według własnych lub narzuconych koncepcji, ale do ogrodnika pochylającego się z szacunkiem nad kwiatem któremu pomaga w rozwoju”

Wanda Papis

FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO:

1. Zajęcia edukacyjne w toku procesu dydaktycznego.
2. Spotkania wychowawcy z klasą.
3. Lekcje religii - wpajanie uczniom zasad moralnych, opartych na etyce chrześcijańskiej.
4. Wyjazdy integracyjne, wycieczki do kina, teatru, muzeum, na wystawy, itp.
5. Zajęcia pozalekcyjne.
6. Działalność organizacji uczniowskich.
7. Akcje charytatywne.
8. Rekolekcje.
9. Imprezy, uroczystości szkolne i środowiskowe, konkursy oraz wystawy.
10. Praca w zespołach zadaniowych.
11. Praca indywidualna.

ZASADY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI I SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

1. Współpraca z rodzicami realizuje się poprzez:

- działalność Rady Rodziców,
- uczestniczenie przedstawicieli Rady Rodziców w niektórych posiedzeniach Rady Pedagogicznej,
- współudział w kształtowaniu i realizacji programu wychowawczego,
- uczestniczenie w obowiązkowych zebraniach klasowych,
- indywidualne rozmowy w kwestiach wychowawczych i dydaktycznych z nauczycielami przedmiotów, wychowawcami, dyrektorem szkoły,
- pomoc w organizowaniu wycieczek i innych imprez szkolnych,
- wspomaganie nauczycieli w opiece nad uczniami podczas wycieczek, zabaw, dyskotek i innych imprez szkolnych.

2. Współpraca ze społecznością lokalną realizuje się poprzez:

- rozpoznanie oraz integrowanie działań szkoły z działaniami środowiska lokalnego,
- integrowanie działalności szkoły z działalnością regionalną,
- działanie na rzecz środowiska lokalnego.

**WIZERUNEK ABSOLWENTA
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. BOHATERÓW WOJSK OCHRONY POGRANICZA
W DOŁHOBYCZOWIE**

W sferze naukowej:

- odpowiednia wiedza i umiejętności, które umożliwiają mu podjęcie nauki na wyższym etapie edukacyjnym,
- podstawowa znajomość dwóch języków obcych,
- umiejętność pracy w zespołowej, kreatywność,
- odpowiedzialność, obowiązkowość,
- umiejętność prawidłowego komunikowania się z innymi.

W sferze społecznej:

- wrażliwość na sytuację drugiego człowieka, chęć i potrzeba niesienia pomocy innym,
- kultura osobista,
- umiejętność odróżnienia dobra od zła, nie ulega złym wpływom,
- szacunek dla rodziny – przygotowanie do pełnienia w niej określonych ról,
- dbałość o higienę i zdrowie,
- dbałość o estetykę własną i otoczenia,
- umiejętność życia z innymi (tolerancja),
- szacunek i dbałość o środowisko naturalne,
- bezpieczne i odpowiedzialne poruszanie się po drogach,
- umiejętność korzystania z dóbr kultury,
- czynne uczestnictwo w życiu kulturalnym środowiska.

W sferze patriotycznej:

- silne emocjonalne więzi z rodzinną miejscowością, regionem, krajem,
- gotowość do współpracy i integrowania się z innymi narodami w jednoczącej się Europie, ale przy zachowaniu poczucia własnej tożsamości odrębności narodowej.

WIZERUNEK ABSOLWENTA PUBLICZNEGO GIMNAZJUM W DOŁHOBYCZOWIE

W sferze naukowej absolwent gimnazjum powinien:

- Posiadać wiedzę i cenne umiejętności, które umożliwiają mu podjęcie nauki na wyższym etapie edukacyjnym, w szkole przez siebie wybranej;
- Sprawnie posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym ;
- Umiejętnie wykorzystywać media do nauki i pracy (komputer, Internet, faks, kserokopiarka);
- Posiadać umiejętność pracy zespołowej, kreatywność, przedsiębiorczość, odpowiedzialność, obowiązkowość;
- Umieć samodzielnie zbierać informacje, korzystając z różnych źródeł wiedzy;
- Rozwijać własne zainteresowania, mieć nawyk stałego doskonalenia się.

W sferze społecznej i kulturowej absolwent powinien:

- Czuć się członkiem społeczności regionalnej, obywatelem swojego kraju, identyfikować się z kulturą europejską;
- Posiadać umiejętność tworzenia prawidłowych relacji z innymi;
- Posiadać wysoką kulturę osobistą i wysokie morale;
- Posiadać wrażliwość na drugiego człowieka, chęć i potrzebę niesienia pomocy;
- Umiejętnie korzystać z dóbr kultury, uczestniczyć w życiu kulturalnym a nawet go tworzyć;
- Dbać o zdrowie, higienę, estetykę własną i otoczenia;
- Rozumieć odpowiedzialność prawną i moralną za swoje czyny;
- Mieć świadomość zagrożeń i zjawisk patologicznych współczesnej cywilizacji oraz wiedzieć, gdzie można szukać pomocy;
- Rozumieć znaczenie procedur demokratycznych;
- Eliminować przemoc i agresję w kontaktach międzyludzkich, znać dyplomatyczne rozwiązywanie konfliktów;
- Mieć szacunek do przyrody i dbać o środowisko naturalne,
- Posiadać umiejętność życia w zgodzie z samym sobą, z innymi i światem;
- Rozumieć potrzebę racjonalnego wykorzystania czasu wolnego;
- Mieć szacunek dla rodziny i właściwe przygotowanie do pełnienia w niej określonych ról;
- Mieć respekt dla pozytywnych i trwałych wartości ogólnoludzkich.

W sferze patriotycznej absolwent powinien:

- Zachować tożsamość narodową;
- Znać wzorce i umieć wyrażać patriotyzm;
- Mieć ukształtowane cnoty obywatelskie, pietyzm dla tego, co polskie, szacunek dla symboli narodowych;
- Umieć odróżniać patriotyzm od nacjonalizmu i szowinizmu.

Powinności wychowawcze nauczycieli

1. Nauczyciel powinien zmierzać do tego, by szkoła wszechstronnie wspierała rozwój osobowy ucznia (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, moralnym, estetycznym i duchowym).
2. Rozwijać w uczniach dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna na świecie.
3. Uświadamiać uczniom życiową użyteczność edukacji na danym etapie.
4. Wyrabiać w uczniach samodzielność, otwartość na innych, odpowiedzialność za siebie i za społeczność, której są uczestnikami.
5. Uczyć szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego, przygotowania do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, kształtować postawy patriotyczne.
6. Przygotować uczniów do rozróżniania dobra i zła.
7. Kształtować w uczniach umiejętności zgodnego współdziałania ze sobą, współtworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów.
8. Ścisłe współpracować z rodzicami, wychowawcami klasy, pedagogiem szkolnym i innymi nauczycielami w sprawach wychowawczych dotyczących uczniów.
9. Udzielać uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów.

Szczegółowe powinności wychowawcy klasowego

Obok ogólnie przyjętych powinności wychowawczych każdego nauczyciela, do szczegółowych powinności w tym zakresie wychowawcy klasowego należy:

1. Współuczestniczyć w tworzeniu planu wychowawczego szkoły.
2. Sprawować opiekę wychowawczą nad oddziałem w ciągu całego etapu edukacji.
3. Współdziałać z nauczycielami uczącymi w klasie i koordynować działania wychowawcze wobec ogółu oraz poszczególnych uczniów.
4. Współpracować w sprawach wychowawczych dotyczących uczniów z wszystkimi pracownikami szkoły (dyrekcją, pedagogiem szkolnym, biblioteką, świetlicą, pracownikami administracyjnymi).
5. Dążyć do wszechstronnego poznania wszystkich uczniów, otoczyć indywidualną opieką każdego wychowanka, poznać i ustalić z rodzicami jego potrzeby opiekuńcze i wychowawcze (wizyty domowe).
6. Współpracować z rodzicami w tworzeniu i opracowywaniu pracy wychowawczej w klasie.
7. Ustalić treści i formy zajęć tematycznych na godzinach do dyskusji wychowawczych.
8. Podejmować działania na rzecz integracji klasy, a także podejmować działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów w zespole klasowym.

9. Pomagać i inspirować uczniów do samodzielnego działania na rzecz klasy i szkoły (tworzenie samorządu klasowego, szkolnego, praca w kołach zainteresowań, prace na rzecz środowiska lokalnego).
10. Współpracować z pedagogiem szkolnym, szczególnie w przypadku uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
11. Otaczać szczególną opieką uczniów mających trudne warunki materialne, (wnioskować o pomoc materialną dla tych uczniów- dożywianie, zapomogi pieniężne, wycieczki letni, pomoc rzeczowa).
12. Otaczać szczególną troską uczniów z rodzin zastępczych.
13. Pomagać uczniom w przypadku niepowodzeń dydaktycznych (organizować pomoc w nauce).
14. Pomagać w rozwiązywaniu problemów osobistych.
15. Otoczyć troską uczniów szczególnie uzdolnionych, udzielać pomocy w rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
16. Dbać o prawidłową realizację obowiązku szkolnego (systematycznie kontrolować realizację obowiązku szkolnego, informować o absencji uczniów rodziców, ściśle współpracować w tej dziedzinie z pedagogiem szkolnym).
17. Udzielać rodzicom porad wychowawczych, wspierać ich w wychowaniu.
18. Włączyć rodziców w życie klasy poprzez wspólne organizowanie imprez klasowych, wycieczek itp.
19. Informować dyrekcję szkoły i pedagoga szkolnego o wszelkich zaobserwowanych przejawach patologii społecznej w domach wychowanków.
20. Organizować spotkania (indywidualne i ogólne) dla rodziców-dzielić się z nimi z uwagami dotyczącymi zachowania wychowanków, wspólnie ustalać oddziaływania wychowawcze.

CELE WYCHOWAWCZE SAMORZĄDU SZKOLNEGO

Praca w Samorządzie Uczniowskim:

- kształtuje u uczniów podstawy demokratycznego współżycia,
- uczy odpowiedzialności za własne decyzje i poczynania,
- uaktywnia twórcze działanie młodzieży,
- staje się forum, na którym dochodzi do wymiany poglądów i sposobów ich obrony.

Za organizację pracy w Samorządzie Uczniowskim odpowiedzialny jest opiekun wybrany przez młodzież spośród wszystkich nauczycieli pracujących w szkole. Jest on jednocześnie Rzecznikiem Praw Ucznia.

NACZELNE CELE WYCHOWAWCZE

dla klasy I-VI Szkoły Podstawowej

Klasa I UCZEŃ POTRAFI ZACHOWAĆ SIĘ W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ.

Klasa II UCZEŃ POTRAFI ODRÓŻNIĆ DOBRE CZYNY OD ZŁYCH ZNA
NORMY DOBREGO ZACHOWANIA.

Klasa III UCZEŃ POTRAFI KOMUNIKOWAĆ SIĘ Z RÓWIEŚNIKAMI
I DOROSŁYMI.

Klasa IV UCZEŃ ROZUMIE POJĘCIE NORMA, PRAWO, POWINNOŚCI,
TOLERANCJA, GODNOŚĆ.

Klasa V UCZEŃ PORTAFI OKAZAĆ SZACUNEK WOBEC SIEBIE I INNYCH.

Klasa VI UCZEŃ JEST PRZYGOTOWANY DO ZMIANY ŚRODOWISKA
SZKOLNEGO I LOKALNEGO .

NACZELNE CELE WYCHOWAWCZE

dla klasy I-III Publicznego Gimnazjum w Dolhobyczowie

Klasa I UCZEŃ DBA O SWOJE ZDROWIE. JEST AKTYWNYM,
KULTURALNYM CZŁONKIEM KLASY I SZKOŁY.

Klasa II UCZEŃ ZNA SWOJE MOCNE I SŁABE STRONY. JEST TWÓRCZY
JAKO CZŁONEK SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ I LOKALNEJ.

Klasa III UCZEŃ JEST ODPOWIEDZIALNY I DOJRZAŁY. POTRAFI
PLANOWAĆ SWOJE DZIAŁANIA I PRZEWIDZIEĆ JEGO EFEKTY.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

W GMINNYM ZESPOLE SZKÓŁ W DOŁHOBYCZOWIE

Definicja zachowania agresywnego:

- bójki;
- stwarzanie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego lub innych – posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, noże, zapalniczki, kije, itp.), użytkowanie lub posiadanie niedozwolonych przedmiotów, niebezpiecznych substancji.
- wulgarne zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły;
- nierespektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły;
- wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, stosowanie wyzwisk;
- dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności.

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów wobec członka społeczności szkolnej (inny uczeń, nauczyciel lub pracownik szkoły):

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron.
3. Ustalenie granic: niedopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga, ocena zagrożenia i podjęcia decyzji o interwencji: - powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub Policji.
5. Próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przyjmuje pedagog szkolny.
6. Uwaga w dzienniku, sporządzenie notatki o zdarzeniu przez pedagoga lub wychowawcę.
7. Obniżenie oceny z zachowania.
8. W sytuacji powtarzających się niewłaściwych zachowań, po trzykrotnym przekroczeniu przez ucznia obowiązujących w szkole zasad, stosuje się naganę dyrektora. Jeżeli uczeń nie wykazuje poprawy, dyrektor występuje do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną oraz nadzór kuratorski.
9. Kolejnymi konsekwencjami, zgodnie ze Statutem szkoły jest przeniesienie ucznia do innej szkoły.

II. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenia lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, niezwłocznie przeprowadzenie przez dyrekcję szkoły postępowania wyjaśniającego ze

stronami konfliktu.

2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów.

III. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły:

1. Wyegzekwowanie przekazania niedozwolonego przedmiotu osobie uprawnionej (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, poinformowanie, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi dalsze konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; - w przypadku, gdy użyje zabronionego przedmiotu mogącego stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję).
2. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy, pedagoga i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego (jeżeli uczeń jest pod jego opieką) lub wystąpienie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną.
3. Obniżenie oceny z zachowania.

IV. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenia lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela):

1. Upominanie słowne.
2. Próba uspokojenia sytuacji.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy (nagana wychowawcy), uwaga w dzienniku.
4. W każdym przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie pedagoga i dyrekcji szkoły.
5. Konsekwencje: zgodne ze statutem szkoły (nagana dyrekcji, powiadomienie rodziców, przeniesienie do innego oddziału, karne przeniesienie do innej szkoły) w sytuacji gdy niewłaściwe zachowania powtarzają się, uczeń nie wykazuje poprawy.
6. Obniżenie oceny z zachowania.
7. Systematycznie spotkania z pedagogiem szkolnym, w razie potrzeby terapeutą.
8. Każde 3(trzy) uwagi o niewłaściwym zachowaniu ucznia skutkują naganą dyrektora szkoły i konsekwencjami jak w procedurze I.

V. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwania, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły):

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga, dyrekcji, rodziców, ew. kuratora sądowego.
2. W każdym przypadku powiadomienie policji i sądu rodzinnego.
3. Natychmiastowe obniżenie zachowania oraz wpis uwagi do dziennika oraz do zeszytu interwencji pedagoga.
4. Nagana dyrektora szkoły.
5. Przeprasiny osoby poszkodowanej przez ucznia i jego rodziców.
6. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia (np. praca społeczna).

VI. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji szkolnego i cudzej własności:

1. Interwencja świadka zdarzenia - powstrzymanie sprawców i powiadomienie wychowawcy i dyrektora.
2. Wezwanie rodziców.
3. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
4. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie na rzecz szkoły.
5. Uwaga w dzienniku i obniżenie oceny z zachowania.

VII. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Powiadomienie wychowawcy oddziału oraz pedagoga i dyrekcji, a także pielęgniarki szkolnej.
2. Odizolowanie ucznia od grupy, jednak zapewnienie mu opieki osoby dorosłej.
3. Wezwanie policji.
4. Wezwanie rodziców. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożliwości skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami, zawiadomienie najbliższej jednostki policji.
5. Wezwanie lekarza, który podejmuje decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia lub przekazania ucznia do dyspozycji policji – w porozumieniu z dyrekcją szkolną.
6. Przeprowadzenie – późniejsze – rozmów z rodzicami w obecności ucznia, pedagoga szkolnego, dyrekcji – zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania – podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych.
7. Powiadomienie Sądu Rodzinnego i kuratora (jeżeli uczeń jest pod nadzorem kuratorskim).

VIII. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyków lub będącej narkotykiem:

1. Powiadomienie pedagoga i dyrekcji szkoły.
2. Zabezpieczenie substancji przez pracownika szkoły z zachowaniem środków

- ostrożności sanitarnej, przed dostępem innych osób do przyjazdu policji.
3. Próba ustalenia właściciela substancji.
 4. Powiadomienie i przekazanie substancji policji.

IX. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie papierosy, e-papierosy, narkotyki, substancje przypominające narkotyk lub inne niedozwolone używki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość plecaka, torby itp. Podejrzane substancje lub przedmioty zabezpiecza się do przekazania odpowiednim służbom.
2. Powiadomienie dyrekcji szkoły, która obligatoryjnie wzywa policję.
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawienia w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
4. Przeszukania ucznia i jego rzeczy osobistych dokonuje policja.
5. Sporządzenie przez pedagoga notatki służbowej.
6. W przypadku potwierdzenia, że podejrzana substancja była niedozwolonym środkiem odurzającym policja wszczyna odpowiednie procedury prawne a szkoła konsekwencje dyscyplinarne opisane w procedurze I

X. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu, posiadania papierosów lub innych używek przez ucznia:

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy oddziału.
1. Powiadomienie przez wychowawcę w porozumieniu z pedagogiem o fakcie rodziców (prawnych opiekunów ucznia) oraz dyrekcji.
2. Powiadomienie policji o fakcie posiadania przez osoby nieletnie niedozwolonych używek, należy bowiem ustalić źródło ich pochodzenia.
3. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.
4. Zobowiązanie ucznia do wykonania pracy społecznej na rzecz środowiska (np. gazetki na temat szkodliwości palenia).
5. Wnioskowanie o obniżenie oceny z zachowania.
6. Obowiązkowy udział ucznia w szkolnym programie profilaktycznym.

XI. Postępowanie wobec ucznia, który uchyla się od realizacji obowiązku szkolnego:

1. Jeżeli uczeń opuści bez usprawiedliwienia 50% godzin w miesiącu, wychowawca powiadamia rodziców telefonicznie bądź w inny sposób (dziennik, rodzeństwo w szkole). Wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinującą w obecności dyrektora i uczeń otrzymuje nagane wychowawcy klasy. Jeżeli uczeń objęty jest nadzorem kuratora –

wychowawca powiadamia go problemie.

1. Jeżeli po powiadomieniu rodziców sytuacja nie zmienia się (uczeń ma kolejne nieusprawiedliwione nieobecności (więcej niż kolejne 20 godzin) – wychowawca informuje o tym pedagoga szkolnego, który przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, wzywa rodziców do szkoły, uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły.
2. Wraz z innymi nauczycielami i instytucjami (GOPS, policja) podejmuje odpowiednie kroki, odwiedza ucznia w domu z wychowawcą lub policjantem, jeżeli uczeń ma nadzór kuratora sądowego, to informuje o sytuacji kuratora.
3. Jeżeli uczeń, który jest objęty nadzorem kuratora sądowego nadal uchyla się od realizowania obowiązku szkolnego i przekroczy 100 godzin nieobecnych nieusprawiedliwionych, a przy tym wskazuje inne symptomy demoralizacji (pali papierosy, demoralizuje innych itp.) dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej może wnioskować do kuratorium o przeniesienie ucznia do innej szkoły.
4. Kryteria oceny z zachowania w powyższych przypadkach zawarte są w WSO.

XII. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych:

1. Wychowawca oddziału powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych posiadanych przez szkołę.
1. Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku lekcyjnym oddziału w rubryce „Kontakty wychowawcy z rodzicami”.
2. W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).
3. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca zamieszkania na okres dłuższy niż jedna doba, wychowawca zobowiązany jest spisać z rodzicami porozumienie.

XIII. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowanie świadczące o demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematycznie uchylenie się od obowiązku szkolnego, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych), nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły oraz policję.

3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności, w przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Informuje rodzica o możliwości pomocy terapeutycznej.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nadal wykazuje objawy demoralizacji, dyrektor powiadamia Sąd rodzinny.
5. Jeżeli szkoły wykorzysta wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa Rada Pedagogiczna ma prawo podjąć uchwałę o skreśleni ucznia z listy.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304§2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany zawiadomić o tym policję lub prokuratora.

XIV. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą przemocy bądź czynu karnego:

1. Udzielenie pomocy przedmedycznej i niezwłocznie wezwanie lekarza w przypadku, jeśli ofiara doznała obrażeń.
1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Powiadomienia rodziców ucznia.
3. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

XV. Postępowanie nauczyciela wobec ciężarnej uczennicy:

1. Nauczyciel, który zostanie powiadomiony o odmiennym stanie uczennicy (przez samą uczennicę lub jej prawnych opiekunów) przekazuje tę informację dyrekcji szkoły.
1. Dyrekcja szkoły konsultuje dalsze działania z rodzicami uczennicy.
2. Jeżeli uczennica nie ukończyła 15 roku życia-szkoły powiadamia sąd rodzinny lub prokuratora.
3. Uczennica zostaje objęta pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły.
4. Szkoła umożliwia uczennicy ukończenie edukacji (poprzez udzielenie

urlopu, ewentualnie wyraża zgodę na indywidualny tok nauki lub zwalnia z jednego lub kilku przedmiotów, wyznacza dodatkowe terminy zaliczenia materiału w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy).

5. Wniosek o realizowanie indywidualnego toku nauki mogą złożyć prawni opiekunowie uczniowie, wychowawca lub inny nauczyciel.

XVI. Procedury używania w szkole telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych:

1. Podczas zajęć edukacyjnych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (aparaty powinny być wyłączone i schowane).
1. Poza zajęciami edukacyjnymi (przerwy, czas przed i po zajęciach) telefon powinien być używany w trybie wyciszonym.
2. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub dyktafonu możliwe jest jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej.
3. Uczeń przynosi telefon i inne urządzenia elektroniczne do szkoły na własną odpowiedzialność. Zaginięcie telefonu rodzic lub opiekun prawny ucznia zgłasza organom policji.
4. Jeżeli uczeń naruszy zasady używania telefonów komórkowych na terenie szkoły, nauczyciel odbiera mu telefon i przekazuje do depozytu zakleiony w kopertę opatrzoną imieniem i nazwiskiem ucznia – aparat odbiera rodzic lub prawy opiekun ucznia w terminie ustalonym przez nauczyciela.
5. Jeżeli uczeń nie chce oddać aparatu, nauczyciel przysyła pracownika obsługi po pedagoga lub w przypadku jego nieobecności, po wicedyrektora.
6. Jeżeli uczeń nadal nie chce oddać aparatu, szkoła powiadamia rodziców, a w przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami – policję.
7. Decyzja o zastosowaniu kar statutowych uzależniona jest od zachowania ucznia. Jeżeli uczeń odda telefon bez problemu, a zdarzenie to nie będzie się powtarzać, otrzyma ustne upomnienie wychowawcy.

XVII. Procedury lekcyjne

1. Wejście do klasy:
 - a) Uczniowie oczekują na zajęcia przed klasą.
 - a) Nauczyciel otwiera klasę.
 - b) Uczniowie wchodzi do klasy, zatrzymują się przy swoich ławkach.
 - c) Po powitaniu z nauczycielem uczniowie przygotowują się do lekcji siedząc.
 - d) Nauczyciel sprawdza listę obecności.
 - e) Uczeń spóźniony siada w ławce i usprawiedliwia się dopiero na końcu lekcji, chyba że nauczyciel zdecyduje inaczej.
2. Zachowanie w czasie lekcji:
 - a) Uczeń odpowiada z ławki lub przy tablicy- decyduje o tym nauczyciel.
 - b) Nauczyciel decyduje o tym, gdzie uczeń ma siedzieć.
 - a) Na lekcji nie je się, nie pije i nie żuje gumy.

- b) Uczeń nie trzyma na ławce butelek, żywności ani innych rzeczy nie będących pomocami na danej lekcji.
 - c) Telefony komórkowe i inne urządzenia elektroniczne są wyłączone.
 - d) Jeżeli do klasy wchodzi inny nauczyciel-uczniowie wstają, siadają ponownie na polecenie nauczyciela.
 - e) Uczeń odzywa się na lekcji wtedy, kiedy nauczyciel na to pozwoli.
 - f) Uczniowi nie wolno wychodzić z ławki ani rozmawiać z innymi bez zgody nauczyciela.
3. Zakończenie lekcji:
- a) Lekcja kończy się na wyraźny sygnał nauczyciela.
 - b) Klasa zobowiązana jest pozostawić po sobie porządek - odpowiadają za to wszyscy uczniowie, a kontrolują dyżurni i nauczyciele.
2. Jeżeli uczeń nie stosuje się do poleceń nauczyciela patrz procedura nr IV.

XVIII. Procedury egzekwowania noszenia ubioru szkolnego:

1. Uczniowie przychodzą do szkoły ubrani schludnie i estetycznie.
1. Codzienny szkolny ubiór ucznia powinien być w stonowanej kolorystyce, stosowny i skromny, bez zbędnych ozdób(krótkie kolczyki wyłącznie w uszach) i makijażu. Spodnie lub spódnice u dziewcząt stosownej długości, zasłaniające miejsca intymne oraz nieodsłaniające brzucha.
2. Na zajęciach sportowych obowiązuje zakaz noszenia ozdób, w szczególności jakichkolwiek kolczyków.
3. Podczas uroczystości szkolnych, sprawdzianu szóstoklasisty, egzaminów gimnazjalnych lub innych egzaminów zewnętrznych uczniów obowiązuje strój galowy, tj. biała bluzka/biała koszula i granatowa lub czarna spódniczka/granatowe lub czarne spodnie.
4. Nieprzestrzeganie przez ucznia powyższych zasad ubierania się na terenie szkoły i podczas wyjść przez nią organizowanych, będzie miało wpływ na ocenę z zachowania.

XIX. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń posiada unieruchomioną kończynę dolną lub inne, czasowe ograniczenie sprawności ruchowej:

Dyrekcja szkoły w porozumieniu z rodzicami i wychowawcą ustala klasie ucznia zajęcia w sali na najniższej możliwej kondygnacji, bez zmiany w ciągu dnia, na cały okres unieruchomienia i jeżeli to konieczne także w okresie rehabilitacji.

XX. Procedura udziału w imprezach szkolnych (dyskoteki, zabawy andrzejkowe, choinkowe itp.)

- a.i.1. W imprezach mogą uczestniczyć tylko uczniowie naszej szkoły, w wyznaczonych grupach wiekowych.
- a.i.2. Imprezy organizowane przez uczniów mogą odbyć się za zgodą dyrekcji,

według zatwierdzonego scenariusza, z przestrzeganiem zasad kultury i bezpieczeństwa. Uczniowie organizują służbę porządkową.

- a.i.3. Podczas zabaw i imprez organizowanych przez Radę Rodziców opiekę nad uczniami sprawują rodzice przy współpracy wychowawców klas.
- a.i.4. Rodzice każdorazowo wyrażają pisemną zgodę na udział dziecka w imprezie. W ten sam sposób deklarują jak dziecko dotrze na imprezę i z niej wróci, ze względu na jego bezpieczeństwo oraz organizację dowożenia.
- a.i.5. Uczniowie sprawiający problemy wychowawcze mogą brać udział w imprezach szkolnych jedynie, gdy rodzice pisemnie zobowiążą się do uczestnictwa i dozoru nad dzieckiem w czasie całej imprezy.
- a.i.6. Każda klasa zapewnia podczas zabawy rodziców/opiekunów dyżurujących na terenie szkoły nad przestrzeganiem zasad bezpieczeństwa i porządku.

XXI. Organizacja wycieczek szkolnych:

1. W wycieczkach szkolnych uczestniczą tylko uczniowie szkoły, na zasadach ustalonych przez nauczyciela organizującego.
2. W wycieczce nie mogą brać udziału uczniowie nieprzestrzegający Statutu Szkoły oraz obowiązujących procedur wychowawczych.
3. Nauczyciele mają obowiązek:
 - a) określenia gdzie, w jakim celu i kiedy odbywa się wycieczka oraz jaki jest przewidywany koszt,
 - b) przypomnienia przed każdą wycieczką zasad bezpieczeństwa potwierdzonego wpisem w karcie wycieczki,
 - c) zadbania o bezpieczeństwo uczniów, w tym zapewnienia odpowiedniej ilości opiekunów,
 - d) dostarczenia dyrekcji pełnej dokumentacji (m.in. listy obecności i karty wycieczki z adresem i telefonem miejsca pobytu).
4. Rodzice mają obowiązek:
 - a. zapewnienia odpowiedniego ekwipunku zgodnego z programem, celami i założeniami wycieczki.
 - b. dostarczyć pisemną zgodę na udział dziecka w wycieczce .

O obowiązujących w szkole procedurach rodzice są informowani na zebraniach ogólnych oraz klasowych. Procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim, sekretariacie szkoły i bibliotece oraz publikowane na stronie internetowej szkoły.

Zmian procedur dokonuje Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną .

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE, PODEJMOWANE DZIAŁANIA I PRZEWIDYWANE EFEKTY.

DLA KLAS I–VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

L P	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	PODEJMOWANE DZIAŁANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY	UWAGI
1	Integrowanie zespołu klasowego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Współdziałanie w grupie, zgodnie z zasadami współżycia społecznego ▪ Demokratyczny wybór samorządu klasowego, ▪ Zorganizowanie dyżurów klasowych, ▪ Uzgodnienie z klasą i realizacja form pomocy koleżeńskiej, ▪ Otoczenie opieką uczniów napotykających na trudności w nauce i niepełnosprawnych., ▪ Troska o estetyczny wygląd klasy, szkoły i otoczenia. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Współpracować w grupie, ▪ Wybrać spośród uczniów najbardziej kompetentnych do pełnienia powierzonych funkcji, ▪ Podzielić się z wiedzą z innymi, ▪ Potrafi pomóc koledze, ▪ Zaopiekować się słabszymi, potrzebującymi pomocy, ▪ Jest współodpowiedzialny za wygląd klasy, szkoły i otoczenia. 	
2	Przestrzeganie praw i obowiązków budowanie pozytywnego wizerunku dziecka i ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapoznanie z zapisami Międzynarodowej Konwencji Praw Dziecka, ▪ Poznanie praw i obowiązków ucznia, ▪ Opracowanie norm klasowego kodeksu zachowania się, ▪ Respektowanie zasad wewnętrznego systemu oceniania, ▪ Analizowanie zasad dobrego zachowania się ucznia wg kodeksu ucznia, ▪ Doskonalenie samodzielnej, sprawiedliwej oceny własnej pracy i zachowania, ▪ Przyjmowanie przez uczniów zadań do realizacji i rzetelne wywiązywanie się z powierzonego obowiązku. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prawa dziecka oraz swoje obowiązki rodzinne i uczniowskie, ▪ Respektują szkolne postanowienia, ▪ Zna wewnątrzszkolny system oceniania, rozumie zasadność kryteriów ocen z zachowania i z poszczególnych przedmiotów, ▪ Jest odpowiedzialny za powierzone zachowania. 	
3	Wyrabianie pozytywnych nawyków efektywnego uczenia się i wykorzystania wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdobywanie i doskonalenie umiejętności czytania, pisania, obliczania, wypowiadania się w mowie i piśmie, ▪ Wyrabianie umiejętności planowania i konsekwentnej realizacji celów, ▪ Kształtowanie pozytywnych postaw: systematyczność, obowiązkowość, aktywność, ▪ Poznawanie różnorodnych źródeł informacji oraz nabywanie umiejętności i korzystania z nich, ▪ Poznawanie specyfiki przekazu teatralnego, filmowego. Media w naszym życiu, rozsądne korzystanie z proponowanych ofert, ▪ Rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez udział w zajęciach pozaszkolnych, ▪ Monitorowanie własnych osiągnięć. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczeń potrafi czytać, pisać, dokonywać obliczeń, tworzyć podstawowe formy wypowiedzi. ▪ Umie wytyczać cele i dążyć do ich realizacji, ▪ Potrafi właściwie ocenić wagę i przydatność systematyczności, obowiązkowości, ceni aktywność, ▪ Umie wypowiadać się na temat teatralnych i filmowych środków wyrazu, ▪ Ma świadomość potrzeby umiejętnego wyboru programu telewizyjnego, czasopism, ▪ Umie dokonać wyboru zajęć pozaszkolnych, ▪ Angażuje się w przygotowanie do konkursów ▪ Dostrzega swoje dobre i złe strony, ocenia postępy i zaległości, ▪ Umie wykorzystać wskazówki nauczycieli do dalszej nauki. 	
4	Kształtowanie postaw	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Troska o wszechstronny rozwój fizyczny ucznia, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczeń rozumie jak korzystny jest wpływ różnych form aktywności fi- 	

	prozdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Higiena osobista oraz estetyka miejsca pracy i wypoczynku, ▪ Prawidłowe, racjonalne odżywianie, ▪ Organizowanie czynnego wypoczynku, ▪ Spektakle teatralne i filmowe, ▪ Szkodliwość alkoholu, nikotyny, narkotyków, sposoby odważnego odmawiania ich używania ▪ Uwrażliwienie na bezpieczeństwo w szkole w domu i na ulicy, ▪ Kulturalne zachowanie się w miejscu przebywania, ▪ Świadome zachowanie się w różnych sytuacjach. 	<p>zycznej na zdrowie, samopoczucie i rozwój fizyczny,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dbą o czystość ciała i estetykę miejsca nauki i wypoczynku ▪ Zna normy prawidłowego żywienia, ▪ Rozwija swoje zainteresowania ▪ Dostrzega korzyści płynące z aktywności ▪ Rozumie na czym polega szkodliwość alkoholu, nikotyny, narkotyków uczy się odważnie odmawiać ▪ Szanuje własne zdanie i niezależność ▪ Uczeń potrafi bezpiecznie poruszać się na drodze, chodniku ▪ Zna zasady zachowania się w czasie przerw międzylekcyjnych, nie stwarza sytuacji konfliktowych, ▪ Umie zachować się w terenie przygranicznym, ▪ Potrafi zwrócić o pomoc w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia. 	
5	Podjęcie działań ekologicznych w najbliższym otoczeniu i we własnym życiu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział w porządkowaniu swojego środowiska w ramach akcji „Sprzątnięcie świata”, „Dni Ziemi” ▪ Dbalność o czystość, ład, porządek w domu, szkole i w terenie pozaszkolnym ▪ Niekorzystne zmiany zachodzące w naszym środowisku przyrodniczym zagrożenia cywilizacyjne, ▪ Ochrona przyrody w Polsce i na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczeń bierze udział w porządkowaniu środowiska, ▪ Troszczy się o własne środowisko naturalne, ▪ Dostrzega zagrożenia środowiska ziemi w wyniku złej działalności człowieka, ▪ Uczestniczy w akcjach ekologicznych: „Sprzątnięcie Świata”, „Dni Ziemi”, zbiórka odpadów, ▪ Dostrzega potrzebę ochrony przyrody ▪ Docenia piękno otaczającego świata 	
6	Budowanie poczucia przynależności do społeczności własnej, regionu i ojczyzny.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gromadzenie wiadomości na temat historii szkoły, sztandaru, patrona szkoły ▪ Poznawanie historii szkoły, Dołhobyczowa i okolic oraz dziejów mieszkańców oraz specyfiki regionu ▪ Spotkania z ciekawymi ludźmi, artystami, twórcami ludowymi ▪ Dostrzeganie związków tradycji rodzinnych z kulturą i obyczajami miejscowości ▪ Udział uczniów w uroczystościach państwowych i szkolnych, ▪ Troska o miejsca pamięci narodowej, ▪ Stała współpraca z Biblioteką, Gminnym Samorządowym Ośrodkiem Kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczeń rozumie znaczenie symboli narodowych, ▪ Posiada informacje o historii szkoły, jej patronie, ▪ Zna zabytki i historię Dołhobyczowa i okolicy, ▪ Poznanie mieszkańców i najbliższe środowisko, ▪ Rozumie znaczenie związków łączących tradycję rodzinną z tradycjami regionu, ▪ Dostrzega wpływ kultury na styl życia mieszkańców, ▪ Opiekuje się miejscami pamięci narodowej, ▪ Bierze udział w konkursach, imprezach organizowanych przez Bibliotekę Gminną I PCKiR. 	
7	Tworzenie wspólnoty nauczycieli, uczniów i rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, ▪ Poznanie historii własnej rodziny, ▪ Poszanowanie rodzinnych pamiątek i tradycji, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczeń zna członków swojej rodziny, ▪ Rozumie potrzebę szacunku dla starszych, ▪ Zna i szanuje rodzinne pamiątki i tradycje 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie z rodzicami imprez szkolnych, wycieczek, itp. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczestniczy w imprezach i uroczystościach szkolnych godnie się zachowując, ▪ Umie bezpiecznie zachowywać się na wycieczkach, rajdach itp. 	
--	---	--	--

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE, PODEJMOWANE DZIAŁANIA I PRZEWIDYWANE EFEKTY.

DLA KLAS I-III GIMNAZJUM

Lp.	CELE	ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	PROPOZYCJE SPOSOBU REALIZACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	WARTOŚCI
I.	Przygotowanie do efektywnego porozumiewania się z ludźmi	1. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w grupie.	- wieczorek zapoznawczy, - zabawy integracyjne	- nawiązują przyjaźnie, - chętnie wypowiadają się, - przełamują nieśmiałość	wspólnota, demokracja, bezinteresowność
		2. Budowanie wizerunku własnej klasy .	- przygotowanie prezentacji klasy, zdolności, talentów poszczególnych uczniów	- klasa integruje się, - uczniowie identyfikują się ze swoim zespołem,	szacunek, dobroć, obyczaje, poszanowanie cudzej własności
		3. Przyjęcie zadań klasowych.	- udział w imprezach, konkursach, pracach, porządkowych na rzecz szkoły i środowiska.	- uczniowie mają wyrobione poczucie odpowiedzialności i obowiązkowości , - mają wyrobiony szacunek dla własnej pracy i pracy innych	demokracja, uczciwość, wytrwałość, praca nad sobą, uprzejmość, szacunek
		4. Ustalenie efektów dydaktycznych całej klasy.	-organizacja pomocy koleżeńskiej, - znajomość praw, obowiązków i odpowiedzialność uczniów	- uczniowie potrafią zmobilizować się do wysiłku intelektualnego	udzielenie pomocy innym, dyskrecja, pokora, wyrzeczenie, dobre obyczaje, solidarność
		5. Organizowanie życia w klasie.	- wybór zarządu w klasie, - podział na grupy, - zawarcie kontraktu na pracę grupową (między nauczycielem a uczniem) - zasady współżycia zwracania się o pomoc w trudnej sytuacji		wspólnota, tolerancja, sprawiedliwość, równość społeczna, bezinteresowność
		6. Uczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów.	- drama (ćwiczenia przez doświadczenie) - dyskusje klasowe	- uczniowie potrafią rozwiązywać konflikty	ufność, uprzejmość, dyskrecja, umiejętność przebaczenia, poszanowanie życia, szacunek, dobre obyczaje
		7. Uczenie sztuki odmawiania (asertywność).	- drama odgrywanie ról wg. określonych zadań - dyskusje	- uczniowie potrafią mówić „nie”	odwaga, cierpliwość, samodzielność, umiejętność bycia sobą, silny charakter, stałość

					przekonań
II	Budowanie poczucia własnej wartości.	1. Określenie mocnych i słabych stron.	- gry i zabawy dydaktyczne	- uczniowie mają świadomość swoich mocnych i słabych stron	godność, uczciwość, odwaga, umiejętność bycia sobą, praca nad sobą
		2. Wyrabianie umiejętności pozytywnego myślenia	- lekcje metoda dramy	- uczniowie potrafią pozytywnie myśleć	sprawiedliwość, prawdomówność, praca, otwartość
		3. Przygotowanie do dokonywania właściwych wyborów.	- dyskusje tematyczna, - analiza przykładów z życia	- uczniowie dokonują właściwych wyborów	prawda, godność, sprawiedliwość, demokracja, solidarność
III	Budowanie systemu wartości.	1. Kształtowanie postaw patriotycznych.	- organizowanie udziału w uroczystościach patriotycznych i religijnych, - prezentacja postaci wybitnych Polaków	- uczniowie rozumieją znaczenie wartości w życiu, - uczniowie są świadomi preferencji i własnych wartości	ojczyzna, naród, tradycja narodowa, niepodległość, pokój, braterstwo między narodami, dom
		2. Budowanie więzi ze społecznością lokalną.	- nawiązanie do tradycji kulturowych (obrzędy, zwyczaje, obyczaje) - prezentacja dorobku, - wycieczki do muzeum, - zwiedzanie miejsc pamięci narodowej, - dbanie o pomniki przeszłości narodowej, - uczestniczenie w imprezach regionalnych	- uczniowie mają poczucie więzi narodowej - znają tradycję	tradycja narodowa, praworządność, solidarność, demokracja, wspólnota
		3. Budowanie więzi społeczności szkolnej.	- tworzenie wizerunku szkoły: hymn, statut, wystrój, gazetka szkolna - spotkania dykcji z samorządem szkolnym, - Święto Szkoły, Święto Sportu, Dni Samorządności		dobre obyczaje, poszanowanie, szacunek, tolerancja, demokracja, wspólnota
		4. Tworzenie warunków do zbudowania własnej hierarchii wartości.	- akcje charytatywne, - opieka nad zwierzętami, - uczestnictwo w imprezach Szkoły Podstawowej	- uczniowie znają własne preferencje, świadomie dokonują wyborów wartości	wspólnota, uczciwość, wierność, pracowitość, bezinteresowność
		5. Rozbudzenie postawy tolerancji. Moja religia na tle religii świata.	- konkursy, - dyskusje	- uczniowie znają własne preferencje świadomie dokonują wyborów wartości	religia, wiara, zbawienie, braterstwo między narodami
IV	Miejsce ucznia w rodzinie, regionie kraju i świecie	1. Ukazywanie znaczenia roli więzi rodzinnych.	- budowanie własnego drzewa genealogicznego, - dyskusje tematyczne, - analiza sytuacji rodzinnych, - analiza tekstów	- uczniowie znają swoje pochodzenie, korzenie, - uczniowie mają ukształtowany obraz pozytywnego modelu rodziny	życie rodzinne, miłość bliźniego, szczęście rodzinne, godność człowieka
		2. Współodpowiedzialność za życie w rodzinie.	- pomoc rodzicom na miarę możliwości ucznia	- uczniowie znają wartość pracy	zdrowie, rodzina, sumienność, posłuszeństwo, opanowanie, praca
		3. Moje prawa i obowiązki w	- partnerstwo w rodzinie, - uczestniczenie w	- są wrażliwi na potrzeby innych,	partnerstwo, poszanowanie,

	rodzinie.	podjęciu odpowiednich decyzji w rodzinie	- umieją podejmować właściwe decyzje	uznanie, godność, wierność
	4. Przygotowanie do ról rodzicielskich.	- spotkania z pedagogiem, psychologiem, - filmy dydaktyczne, - „rodzina moich marzeń”, - dyskusje - uczenie umiejętności porozumiewania się z rodzicami	- uczniowie uczą się podejmowania odpowiedzialnych decyzji	rodzina, życie rodzinne, miłość bliźniego, dom, wspólnota, chleb, gościnność
	5. Ukazanie znaczenia przyjaźni.	- bohaterowie filmów i ich zachowania, - przygotowanie upominków dla rodziny	- chętnie przygotowują drobne upominki z okazji uroczystości rodzinnych, - umieją tworzyć dekalog (zasady) dobrej przyjaźni	szczęśliwa miłość, przyjaźń, tolerancja, lojalność
	6. Uczeń współgospodarzem szkoły.	- piastowanie odpowiednich funkcji w szkole, - prawo do współdecydowania o życiu szkoły	- uczniowie znają swoje prawa i obowiązki, - czują się odpowiedzialni za powierzone im funkcje, - uczniowie znają zasady współdecydowania o sprawach szkoły, - chętnie włączają się w życie szkoły	wspólnota, sumienność, pracowitość, poszanowanie cudzej własności, uczciwość, odpowiedzialność
	7. Zapoznanie z historią i tradycją regionu.	- wycieczki krajoznawcze do regionalnego muzeum, - spotkanie z ludźmi zasłużonymi dla regionu, - spotkanie z władzami gminy	- uczniowie znają historię swojego regionu, - uczniowie czują się związania ze środowiskiem lokalnym, - uczniowie znają podstawy samorządności lokalnej	tradycja narodowa, prawda, prawa człowieka, dobroć, dobre obyczaje
	8. Zapoznanie z historią i tradycją i kulturą kraju.	- wycieczki do miejsc szczególnie bliskim sercu Polaka, - Boże Narodzenie i Wielkanoc w tradycji Polaków	- uczniowie znają historię kraju, - znają tradycje narodowe i patriotyczne, - są dumni ze swojej przynależności do narodu polskiego	ojczyzna, duma narodowa, patriotyzm
	9. Miejsce i rola Polski i Polaków w integrującej się Europie.	- pogadanki na temat tożsamości europejskiej, budowanej na gruncie miłości do własnego kraju, - zapoznanie z ustrojem, podstawowymi celami, instytucjami Unii Europejskiej - wskazywanie form i możliwości współpracy młodzieży oraz	- uczniowie znają historię Europy, - znają przyczyny i skutki zintegrowania się państw Europy	ojczyzna, naród, patriotyzm, tradycja narodowa, wolność, pokój

V	Ekologia a zdrowie fizyczne i psychiczne		uczestnictwa w życiu publicznym zintegrowanej Europy i świata		
		1. Rozwijanie umiejętności walki ze stresem.	- wprowadzanie ćwiczeń relaksacyjnych, - muzyka odpężająca, - upowszechnianie literatury na ten temat,	- uczniowie potrafią poradzić sobie w trudnej sytuacji stresowej	praca nad sobą, łagodność, opanowanie, cierpliwość
		2. Prawidłowe odżywianie się.	- zasady prawidłowego odżywiania, - układanie „zdrowych jadłospisów”, - przygotowanie zdrowych posiłków.	- uczniowie potrafią ułożyć jadłospis i przygotować posiłek	zdrowie, dobre obyczaje, czystość
		3. Utrzymanie wszechstronnej aktywności fizycznej.	- organizacja rajdów pieszych, rowerowych, biwaków, - układy taneczne - udział w programach prozdrowotnych	- uczniowie chętnie biorą udział w imprezach rekreacyjno-sportowych - dbają o organizm poprzez systematyczne ćwiczenia fizyczne	zdrowie, wytrwałość
		4. Niebezpieczeństwo uzależnień, przeciwdziałanie.	- przekazanie wiedzy na temat uzależnień, - spotkania z pielęgniarką, psychologiem, policjantem, - symulacje, gry, jak radzić sobie z presją grupy rówieśniczej, - debaty, konkursy, - plakaty, programy profilaktyczne	- uczniowie mają świadomość zagrożeń dla zdrowia (nikotyna, alkohol, narkotyki) - znają skutki wywołane działaniem narkotyków	nadawanie sensu życiu, praca nad sobą, poszanowanie życia, zdrowie
	5. Życzliwość dla innych.	- dyskusje, ukazanie znaczenia życzliwości	- uczniowie potrafią zjednać sobie ludzi - umieją nawiązywać przyjaźnie klasowe i międzyklasowe	miłość bliźniego, otwartość, łagodność, uprzejmość, szacunek, dyskrecja	
	6. Poznawanie lokalnych problemów ekologicznych	7. Człowiek jako przyjaciel i wróg przyrody	- wycieczki	- uczniowie znają problemy środowiska	praca dla społeczeństwa
		7. Człowiek jako przyjaciel i wróg przyrody	- „sprzątanie świata”, - sprzątanie otoczenia szkoły, - ukwiecanie klas i otoczenia, - konkursy wiedzy- np. ekologicznej,	- uczniowie dbają o przyrodę	praca dla społeczeństwa, szacunek, poszanowanie życia, dobroć
		8. Racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody.	- Dni Ziemi	- znają zasady świadomego korzystania z zasobów przyrody	poszanowanie życia, łagodność, szacunek
		9. Zapobieganie degradacji środowiska.	- segregacja śmieci, - akcje uświadamiające	- aktywnie uczestniczą w przeciwdziałaniu degradacji środowiska naturalnego	poszanowanie życia, łagodność, szacunek, dobroć
VI	Organizowanie i planowanie własnej pracy.	1. Właściwa organizacja warsztatu pracy.	- wspólne układanie planu,	- uczniowie umieją zaplanować cza wolny dla siebie i rodziny	samodzielność, życie rodzinne
		2. Przygotowanie do	- rozwiązywanie zadań	- uczniowie umieją	nauka, praca nad

		zajęć w domu, wyrabianie nawyków efektywnego uczenia się.	metodą projektu	efektywnie uczyć się, - potrafią pracować w grupie	sobą, systematyczność
		3. Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych środków dydaktycznych (plansze, mapy itp.)	- zajęcia biblioteczne, w pracowni komputerowej	- uczniowie zapoznają się z bibliografią do podanych zagadnień	pracowitość, cierpliwość, samodzielność
VII	Umiejętne korzystanie z dóbr kultury i zdobyczy cywilizacji.	1. Kształtowanie umiejętności korzystania ze środków masowego przekazu (TV, prasa, lektura).	- lekcja wychowania (analiza programów telewizyjnych)	- uczniowie umiejętnie wykorzystają programy telewizyjne do nauki poszczególnych przedmiotów	prawda, godność, wolność, tolerancja, dobre obyczaje
		2. Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym.	- organizowanie wycieczek krajoznawczych, - organizowanie lekcji muzealnych, - spotkanie z ludźmi zasłużonymi dla regionu i kraju, - spotkanie z władzami gminy	- uczniowie okazują szacunek działaniom środowiskowym, - znają działalność samorządu terytorialnego, - uczniowie potrafią właściwie zachowywać się na uroczystościach szkolnych, państwowych i w miejscach publicznych	praca dla społeczeństwa, tradycja narodowa, szacunek
		3. Ukazanie roli teatru i kina jako źródła przeżyć estetycznych i intelektualnych.	- nauka odpowiedniego zachowania się w teatrze, kinie, podczas uroczystości szkolnych i państwowych	- uczniowie poznają wartości estetyczne i kulturowe	dobre obyczaje, godność człowieka
		4. Przedstawienie funkcji reklamy (jawnych i niejawnych we współczesnym świecie)	- dyskusja na temat wpływu reklamy na decyzje człowieka	- uczniowie umieją dokonać wyboru, - rozumieją mechanizmy reklamy	stałość przekonań, umiejętność bycia sobą, godność
		5. Umiejętność wykorzystywania programów TV i komputerowych.	- wykorzystanie środków audiowizualnych do nauki poszczególnych przedmiotów	- uczniowie umieją odnaleźć niezbędne informacje za pomocą TV i programów komputerowych	samodzielność, praca nad sobą, stałość przekonań, umiejętność bycia sobą
		6. Zapoznanie z instrukcjami ob.-sługi urządzeń technicznych.	- lekcje techniki i informatyki	- uczniowie umieją obsługiwać urządzenia techniczne w oparciu o instrukcje obsługi	j.w.
VII I	Orientacja zawodowa	1. Przygotowanie do kontynuowania nauki p ukończeniu gimnazjum.	- pogadanki na temat potrzeb rynku pracy i lokalnego środowiska, - spotkania z przedstawicielami szkół średnich	- uczniowie znają możliwości kształcenia, - świadomie zmiernają do wybranego kierunku kształcenia a w efekcie wybranego zawodu	Prawa człowieka, godność człowieka, samodzielność, wytrwałość, pracowitość, oszczędność, wykształcenie, praca nad sobą
		2. Gromadzenie stosowanych	- zapoznanie się z informatorami	- uczniowie znają wymagania, jakie	j.w.

		dokumentów.	zawodoznawczymi, - umiejętność pisanie pism użytkowych	stawia przed młodymi ludźmi gospodarka rynkowa	
		3. Wybór szkoły-zawodu.	- indywidualne gromadzenie informacji na temat wybranego zawodu, - korzystanie z ofert „Otwarte drzwi szkoły”\		j.w.
IX	Bezpieczeństwo w szkole i w drodze do szkoły.	1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w szkole.	- przypomnienie zasad korzystanie z klasopracowni i sali gimnastycznej i boisk, -współodpowiedzialność za bezpieczeństwo swoje i kolegów	- uczniowie znają przepisy bhp, - umieją we właściwy sposób korzystać ze sprzętu sportowego	odpowiedzialność, punktualność
		2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym.	- pogadanka, -spotkanie z policjantem, -zasady prawidłowego poruszania się na jezdni, -właściwe korzystanie ze środków lokomocji	- znają przepisy ruchu drogowego, - są odpowiedzialni za siebie i innych	j.w.
		3. Prawidłowe zachowanie się w czasie przerw i w czasie	-pełnienie dyżurów przez nauczycieli i -korzystanie ze świetlicy szkolnej	-uczniowie korzystają ze świetlicy -potrafią w prawidłowy sposób spędzać czas w czasie przerw	j.w.
X	Współpraca z rodzicami	1. Nawiązanie kontaktu z rodzicami klas pierwszych.	- wybór Rady Klasowej Rodziców -uaktualnienie Rady Rodziców Szkoły		
		2. Zebranie ogółu rodziców	- zapoznanie się z kryteriami ocen zachowania, nauczania i promowania, -informacja o osiągnięciach dydaktycznych i wychowawczych szkoły -pedagogizacja rodziców		

EWALUACJA PROGRAMU

Powyższy program wychowawczy podlega ewaluacji. W tym celu powołuje się zespół składający się z przedstawicieli:

- Rady Pedagogicznej,
- Uczniów,
- Rady Rodziców,
- Dyrektora

Zadaniem zespołu jest dokonywanie analizy przebiegu i skuteczności programu wychowawczego w cyklach rocznych. Do ewaluacji można wykorzystać analizę losów absolwentów.

Narzędziami ewaluacji są:

- ankieta,
- wywiad,
- sondaż,
- inne.

Wyniki zbierania i raport opracowuje powołany zespół wychowawczy

Opinia

Rady Samorządu Uczniowskiego Gminnego Zespołu Szkół w Dołhobyczowie w sprawie programu wychowawczego

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2007 r. nr 256 poz. 2572 ze zmianami) oraz statutem Gminnego Zespołu Szkół w Dołhobyczowie Rada Samorządu Uczniowskiego na zebraniu w dniu zapoznała się z programem wychowawczym szkoły, obejmującym wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane dla uczniów, mającym być realizowanym przez nauczycieli.

Rada Samorządu Uczniowskiego pozytywnie zaopiniowała program wychowawczy szkoły.

Podpis przewodniczącego

Rady Samorządu Uczniowskiego

.....

Opinia

Rady Pedagogicznej Gminnego Zespołu Szkół w Dołhobyczowie
w sprawie programu wychowawczego

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 7września 1991r. o systemie oświaty Dz. U. z 2007r nr 256 poz. 2572 ze zmianami oraz statutem Gminnego Zespołu Szkół w Dołhobyczowie Rada Pedagogiczna na zebraniu w dniu zapoznała się z programem wychowawczym szkoły, obejmującym wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane dla uczniów, mającym być realizowanym przez nauczycieli.

Rada Pedagogiczna pozytywnie zaopiniowała program wychowawczy szkoły.

Podpis przewodniczącego Rady Pedagogicznej

.....